

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Kvk.I.37.936/2010/4.szám

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Csernyánszky Lajos ügyvéd által képviselt I. r. és dr. Szabó János Zoltán ügyvéd által képviselt II. r. kérelmezőknek az Országos Választási Bizottság 2010. szeptember 17-én kelt 619/2010. számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálat iránti kérelmek tárgyában az alulírott helyen és napon meghozta az alábbi

v é g z é s t :

A Legfelsőbb Bíróság az Országos Választási Bizottság 619/2010. számú határozatát helybenhagyja.

E végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Fejér Megyei Területi Választási Bizottság (továbbiakban TVB) 30/2010. (VIII. 21.) számú határozatával - az ... Község Helyi Választási Bizottság (továbbiakban HVB) 4/2010. (VIII. 18.) számú határozatát megváltoztatva - X.Y. II. r. kérelmezőt ... Községben polgármester jelöltként nyilvántartásba vette.

Ezt követően 2010. szeptember 10-én Z. kifogást nyújtott be a HVB-hez a nyilvántartásba vétellel kapcsolatban, melyet az hatáskör hiányában a TVB-hez tett át. A TVB 57/2010. (IX. 13.) határozatával a kifogást érdemi vizsgálat nélkül elutasította azzal, hogy a jogorvoslati kérelem tárgyát tekintve a II. r. kérelmező polgármester jelöltként történő nyilvántartásba vétele ellen irányult, mely ügyben a TVB már jogerősen döntött. Nem találta megalapozottnak a folyamatos jogsértésre való hivatkozást.

Z. fellebbezése alapján az Országos Választási Bizottság (továbbiakban OVB) 619/2010. számú határozatával a TVB 57/2010. (IX. 13.) számú határozatát megváltoztatta, és X.Y-t ... Községben nyilvántartásba vett polgármester jelöltet törölte a jelöltek nyilvántartásából. Határozatának indokolása szerint a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (továbbiakban Alkotmány) 40/B. § (3) - helyesen (4) - bekezdésének 2010. augusztus 19. napjától hatályos szövegét eltérő rendelkezés hiányában a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek 2010. évi választásán is alkalmazni kell. A választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvénynek (továbbiakban Ve.) 29/A. § (2) bekezdésére figyelemmel hivatalosan ismert és köztudomású tény, hogy X.Y. 2009. januárjáig a Rendőrség hivatalos állományú tagja volt. Mivel X.Y. polgármester jelölt a választási eljárás során választójogát a Ve. 58. §-a alapján elvesztette, törölni kellett a jelöltek nyilvántartásából.

Az OVB álláspontja szerint a fellebbező kifogása nem tekinthető X.Y. polgármester jelöltként történő nyilvántartásba vételéről szóló határozat elleni jogorvoslati kérelemnek, mivel az az Alkotmány módosításából következően jogellenes állapot ellen irányult. Folyamatos jogsértés esetén pedig jogorvoslat benyújtására a jogsértő állapot időtartama alatt lehetőség van.

Az OVB határozatával szemben a kérelmezők külön-külön felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő, mely kérelmeket a Legfelsőbb Bíróság a tárgy összefüggésére figyelemmel egyesítette.

Mindketten az OVB határozatának megváltoztatását, és a TVB határozatának helybenhagyását indítványozták.

Az I. r. kérelmező álláspontja szerint az Alkotmány módosítása csak a hatálybalépéskor hivatásos állományban lévő személyekre terjed ki. X.Y. egy jogerős döntéssel megalapozott, jogorvoslati kérelemmel már nem támadható jelölti státusszal rendelkezett. Az OVB visszamenőleges hatályú jogalkalmazása sérti a jogbiztonságot.

A II. r. kérelmező szerint a visszaható hatály alkalmazási tilalma következtében az Alkotmány 40/B. § (4) bekezdése már nem alkalmazható a polgármester jelölti nyilvántartásba vétele tekintetében, melyről a TVB egyébként már jogerősen döntött. E körben hivatkozott a Fejér Megyei Bíróság 2010. augusztus 30-án hozott Kpk.21.813/2010/2. számú végzésére. A nyilvántartásból törölni csak olyan okból lehet, amely már a nyilvántartásba vétel időpontjában hatályos jogszabályok szerint is kizáró oknak minősül. Az Alkotmány-módosítás személyi hatálya nem terjed ki a polgármester jelöltre.

A Legfelsőbb Bíróság a II. r. kérelmező kérelmére biztosította a szóbeli nyilatkozattétel lehetőségét, melyen felülvizsgálati kérelmét az írásbelivel megegyezően fenntartotta.

A felülvizsgálati kérelmek nem alaposak.

A Ve. 58. §-a alapján a jelölt kiesik, ha a szavazás megkezdése előtt a jelölésről írásban lemondott, választójogát elvesztette, vagy meghalt. A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint ebből egyrészt az következik, hogy a jelöltnek a szavazás megkezdésekor rendelkeznie kell passzív választójoggal, másrészt egészen a szavazás megkezdéséig vizsgálható, hogy passzív választójoga fennáll-e vagy sem. A jogszabály értelmezése alapján a választójogát elvesztő jelölt a törvény erejénél fogva esik ki. Ehhez képest a jelölt törlése adminisztratív végrehajtása a törvény kogens rendelkezésének.

A kifogást nem a TVB 30/2010. (VIII. 21.) számú határozata elleni jogorvoslati kérelemnek, hanem az Alkotmány módosításából következő jogellenes állapot megszüntetésére irányuló beadványnak kell tekinteni. A kérelmezők visszaható hatály alkalmazási tilalmára való hivatkozása ezért nem helytálló, mert sem az OVB, sem a Legfelsőbb Bíróság nem a TVB korábbi határozatát vizsgálta felül visszamenőlegesen alkalmazva az Alkotmány 40/B. § (4) bekezdését.

Az Alkotmány 40/B. § (4) bekezdése alapján a Magyar Honvédség, a Rendőrség és a nemzetbiztonsági szolgálatok hivatásos állományú tagjai nem lehetnek tagjai pártnak, politikai tevékenységet nem folytathatnak, továbbá szolgálati jogviszonyuk fennállása alatt és annak megszűnését vagy megszüntetését követő három évig nem indulhatnak jelöltként az országgyűlési képviselők választásán, az európai parlamenti választáson, a helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek, valamint a kisebbségi önkormányzati képviselők választásán. Az Alkotmány ezen módosítása 2010. augusztus 19-én lépett hatályba, és nem tartalmaz eltérő rendelkezést a 2010. évi helyi önkormányzati képviselők és a polgármesterek választása tekintetében.

Az Alkotmány 40/B. § (4) bekezdése nemcsak azon személyek passzív választójogát korlátozza, akik a hatályba lépéskor hivatásos tagjai az ott felsorolt szervezeteknek, hanem azokét is, akiknek a szolgálati viszonya a hatályba lépést megelőző 3 éven belül szűnt meg vagy szüntették meg. A kérelmezők által sem vitatottan a II. r. kérelmező rendőrtiszti szolgálati viszonya 2009. január 31-ei hatállyal került megszüntetésre, így a 3 éves korlátozó határidő esetében még nem telt el. Ezért az Alkotmány 40/B. § (4) bekezdésében meghatározott korlátozás személyi hatálya a II. r. kérelmezőre kiterjed.

A II. r. kérelmező által hivatkozott Fejér Megyei Bíróság Kpk.21.813/2010/2. számú végzése a HVB bírósági felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasította azzal, hogy nem illeti meg a TVB határozatának felülvizsgálatára irányuló bírósági felülvizsgálat kezdeményezése. A Fejér Megyei Bíróság - a hivatkozottakkal szemben - érdemben nem vizsgálta X.Y. polgármester jelölti nyilvántartásba vételének jogszerűségét, tehát ítélt dologról sem lehet szó.

A Legfelsőbb Bíróság alkotmányossági szempontból nem vizsgálhatja a vitatott jogszabályt, sem annak meghozatala időpontját, sem társadalmi hatását; a jogbiztonság jogállami követelményét sértené, ha a Legfelsőbb Bíróság nem alkalmazná a döntésekor hatályos törvényi rendelkezéseket.

Ezért a Legfelsőbb Bíróság az OVB határozatát a Ve. 84. § (7) bekezdés a) pontja alapján helybenhagyta.

A jogorvoslat lehetőségét a Ve. 84. § (10) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2010. szeptember 21.

Dr. Madarász Gabriella sk. tanácselnök,
Dr. Hajnal Péter sk. előadó bíró, Dr. Darák Péter sk. bíró